

KUNST MAKEN EN DINGEN ONTWERPEN

1. KUNSTENAAR EN ALLESKUNNER

Gerrit Willem Dijsselhof
(1866-1924)

Gerrit Willem Dijsselhof (1866-1924) was kunstenaar en alleskunner. Hij was **aquarellist, graficus, illustrator, ontwerper van boekbanden, interieurontwerper, meubelontwerper, schilder, glasschilder, muurschilder en dessinontwerper**. In zijn tijd was dat niet eens zo bijzonder. Bij het maken van een boek waren vaak drukker, typograaf, schrijver en ontwerper één en dezelfde persoon. In de 20ste eeuw hebben al deze beroepen zich ontwikkeld tot een specialisme. Het beroep **grafisch vormgever** is er een voorbeeld van. Het begrip grafische vormgeving werd voor het eerst in 1922 gebruikt.

- › Waar hield Dijsselhof zich precies mee bezig? Wat doet een aquarellist, een graficus, een illustrator, enz.? Leg de bovengenoemde **begrippen** uit.

Zelfportret van
Leonardo da Vinci,
ca. 1512-1515

Het ideaal van de mens als allround talent komt uit de tijd van de renaissance. Men dacht dat een zo volledig mogelijke ontwikkeling recht deed aan de ware menselijke aard. Aan de andere kant heeft iemand die alles tegelijk aanpakt misschien ook soms moeite om projecten af te maken. Google eens op Leonardo da Vinci! Hij wordt gezien als het schoolvoorbeeld van de mens die al zijn vaardigheden heeft ontwikkeld: de homo universalis.

- › **Waarom is het tegenwoordig moeilijk om in alle wetenschappen bedreven te zijn?**
- › **Wie ben jij zelf: de alleskunner óf de specialist? Leg uit.**

2. KUNST MAKEN EN DINGEN ONTWERPEN

Gerrit Willem Dijsselhof,
zonder titel

Dijsselhof tekende veel naar waarneming. Voordat de fotografie werd uitgevonden waren schetsen de enige mogelijkheid om te onthouden hoe dingen eruit zagen.

- › Je ziet dat deze tekening een studie (schets) is. Hij is niet bedoeld als een zelfstandig kunstwerk. Waar zie je dat aan?

Gerrit Willem Dijsselhof,
Eucalyptus, 1997-99

Gerrit Willem Dijsselhof,
Ontwerp voor behang

› Wat is nu eigenlijk het verschil tussen kunst maken en dingen ontwerpen? Probeer dit uit te leggen. Betrek hierbij het schilderij en het ontwerp van Dijsselhof.

3. FUNCTIE EN DECORATIE

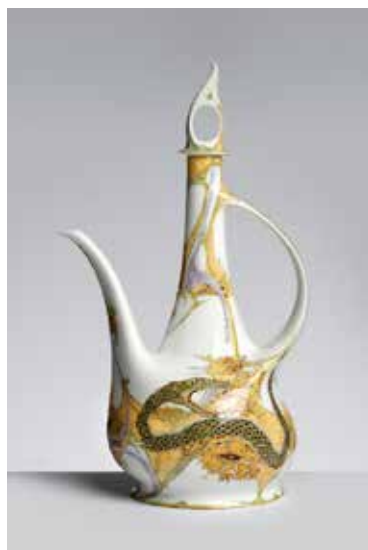
Vincent van Gogh, Tuin te Arles, 1988

› Zijn er volgens jou regels voor een kunstwerk? Leg uit. Betrek hierbij het schilderij van Vincent Van Gogh.

Een ontwerper houdt zich bezig met schoonheid, maar ook met de gebruiksvriendelijkheid van zijn ontwerp. Neem een meubel: je moet het makkelijk kunnen gebruiken (functie) en je wilt dat het er mooi uitziet (decoratie).

Kies een van de twee ontwerpen (afbeelding 1 of 2).

- › Welke functie heeft het ontwerp?
- › Heeft het ontwerp ook een decoratieve kant? Leg uit.
- › Waar heeft de ontwerper binnen het ontwerp mee rekening gehouden?

1. (links)
ontwerp Jan Toorop, Affiche voor de Delftsche
slaoliefabriek NOF, 1995

2. (rechts)
ontwerp Jurriaan Kok, Koffiekkan gedecoreerd met
draken en pluimdekseel, 1900